

## ABSTRAKT

Tato bakalářská práce zkoumá roli psychosomatiky u lidí s chronickými bolestmi zad z pohledu fyzioterapie. Cílem je zjistit, jaké jsou možnosti fyzioterapeutické léčby v ovlivnění chronické bolesti zad u pacientů se zvýšenou psychickou zátěží, s ohledem na značný vliv psychosomatických jevů. Dalším cílem je pozorovat účinek fyzioterapeutických intervencí u těchto pacientů na tělesné a psychické úrovni ve srovnání s účinkem dosaženým jejich kombinací s psychoterapeutickou léčbou.

Teoretická část práce pojednává o povaze onemocnění chronických bolestí zad a úskalí jeho léčby, poskytuje vhled do principů psychosomatického přístupu a jeho současné situace a nastiňuje principy vzniku psychosomatických poruch. Dále se také věnuje mechanismům vlivu stresu na lidský organismus a diskutuje možnosti fyzioterapie v léčbě chronických bolestí zad.

Praktická část obsahuje výsledky dotazníkových šetření a jejich analýzu u čtyř pacientů s chronickými vertebrogenními obtížemi a významnou vstupní psychickou zátěží. Zkoumány byly dvě skupiny těchto pacientů – jedna skupina docházela na fyzioterapeutické intervence a druhá skupina podstupovala na stejném pracovišti fyzioterapeutické intervence kombinované s psychoterapeutickou léčbou. Dotazníkové šetření se věnovalo aktuální bolesti a psychickému stavu, které byly zkoumány před a po absolvování osmi týdnů léčby. Vybrané demonstrativní případy jsou představeny v rámci kasuistik, které jsou spojeny s grafickým a tabelárním zpracováním výsledků a jejich popisným rozbořením se zhodnocením účinků léčby. V závěru praktické části je uvedena také statistická analýza, která se zabývá úspěšností v ovlivnění bolesti a psychických potíží jednou a druhou léčbou.

Výsledky naznačují, že správně vedená fyzioterapie dokáže pacienty s chronickými bolestmi zad psychosomatické povahy do významné míry zlepšit, a to jak z hlediska bolesti, tak i z hlediska psychického stavu, a to napříč psychopatologickými příznaky. Statisticky významný rozdíl v obou těchto sledovaných parametrech přinesla jak léčba kombinovaná, tak fyzioterapie samotná.

Tento výzkum ukazuje, že při znalosti psychosomatické problematiky a schopnosti využít dostupný potenciál fyzioterapie je možné u lidí s chronickými bolestmi zad psychosomatického charakteru docílit znatelného zlepšení bolesti a psychického stavu. Výzkumný soubor by bylo vhodné rozšířit o větší počet subjektů, doplnit profily pacientů o podrobnější psychosociální anamnézu, či prodloužit dobu pozorování.

**Klíčová slova:** chronické bolesti zad, vertebrogenní algický syndrom, psychosomatika, stres, fyzioterapie, psychoterapie